

Voorjaarsnota 2017

Voorjaarsnota 2017	1
1. Aanbiedingsbrief.....	4
2. Financiën in één oogopslag	7
2.1 Financieel overzicht	7
2.2 Financiële ontwikkelingen bedrijfsvoering.	9
3. Bestedingsplan.....	10
4. Programmaverantwoording	14
4.1 Burger en bestuur.....	14
4.2 Werk en inkomen	15
4.3 Veiligheid	15
4.4 Onderwijs en jeugd.....	16
4.5 Bouwen, wonen en milieu	16
4.6 Openbare ruimte	20
4.7 Vrije tijd.....	22
4.8 Zorg en welzijn	23
4.9 Algemene middelen en bedrijfsvoering.....	23
5. Meerjarenbegroting.....	28

1. Aanbiedingsbrief

Inleiding

In deze voorjaarsnota 2017 leggen wij als college aan u als raad verantwoording af over de eerste maanden van het jaar 2017. Daarbij ligt het accent op de financiële veranderingen.

In de jaarrekening 2016 en de Perspectiefnota 2018 geven wij aan onze verantwoording een meer politiek-bestuurlijke invulling.

Veranderingen

In de voorjaarsnota verwerken we alles wat veranderd is ten opzichte van de gegevens die we hebben gebruikt bij het opstellen van de begroting 2017. Die begroting hebben we opgesteld met gegevens tot en met ongeveer augustus 2016. Dat betekent dat u in de voorjaarsnota de financiële veranderingen terugvindt over de periode september 2016 tot en met april 2017. De beleidsmatige verantwoording betreft de periode januari tot en met april 2017.

De voortgang van het beleid beschrijven we in de teksten die hierna volgen. Daarbij komt het bestedingsplan 2017 apart in beeld. We rapporteren in de voorjaarsnota in hoofdzaak op afwijkingen. Wat gaat zoals verwacht en begroot, benoemen we niet afzonderlijk.

Sociaal Domein

Zoals afgesproken komt de monitor sociaal domein in tijd gelijk met de Voorjaarsnota naar de raad. Dat betekent dat u die monitor vóór de raadsvergadering van 29 juni 2017 ontvangt.

De verwachting is dat ook in 2017 de inkomsten en uitgaven binnen het sociaal domein niet met elkaar in evenwicht zullen zijn, maar er zijn nog te veel onzekerheden om nu al een voordeel in te boeken.

Meerjarenraming

Nieuw is dat we ook in de voorjaarsnota een actuele meerjarenraming opnemen. Wat dat voor het beleid voor de komende jaren betekent en welke keuzes u daarin als gemeenteraad gaat maken, komt in de Perspectiefnota 2018 aan de orde.

Veranderingen in kredieten en reserves

Naast de financiële mutaties leggen wij de volgende mutaties in een krediet of reserve ter besluitvorming aan u voor. Op pagina 25 geven wij u een bredere toelichting over de veranderingen in het zogeheten BBV. Wij adviseren u de volgende besluiten te nemen.

1. Voor de uitvoering van het project ANWB automaatje € 13.520 onttrekken aan de conjunctuurreserve.
2. Voor de bijdrage in de kosten van de aanleg van een padelbaan bij tennisclub Smalhorst € 11.400 onttrekken aan de reserve Woon- en leefomgeving.
3. Voor de uitvoering van het beleidsplan Openbare verlichting € 80.000 onttrekken aan de reserve Openbare verlichting.
4. Voor uitbreiding van activiteiten op het gebied van afvalverwerking € 132.202 onttrekken aan de reserve Egalisatie tarief afvalstoffenheffing.

5. Voor het plaatsen van nestkastjes om de eikenprocessierups te bestrijden (besluit begrotingsvergadering november 2016) € 10.000 onttrekken aan de reserve Woon- en Leefomgeving.
6. Voor de extra bijdrage aan de GGD voor Veilig Thuis Drenthe € 62.000 onttrekken aan de Conjunctuurreserve.
7. Voor het oplossen van incidentele personele knelpunten over de jaren 2017 tot en met 2020 € 263.100 onttrekken aan de Conjunctuurreserve.
Dit wordt als volgt over de aankomende jaren beschikbaar gesteld: 2017: € 8.554, 2018: € 87.273, 2019: € 87.273 en 2020: € 80.000.

Dit besluit is onderdeel van een totaalbesluit van de gemeenteraad om voor de jaren 2017-2020 € 512.600 beschikbaar te stellen. Bij de jaarrekening 2016 wordt voorgesteld om vanuit het rekeningsaldo € 249.500 hiervoor te bestemmen, het resterende bedrag van € 263.100 komt dus uit de Conjunctuurreserve.

8. Voor de definitieve afwikkeling van de overheveling van budgetten van 2016 naar 2017 € 18.166 onttrekken aan de reserve Woon- en leefomgeving.

In de raad van december 2016 heeft u besloten om bepaalde specifieke budgetten over te hevelen naar 2017. Op grond van de werkelijke restantbedragen moet een aantal bedragen worden aangepast.

9. Voor aanvullende onderhoudswerkzaamheden aan gebouwen de begrote storting van € 25.3300 aan de reserve Onderhoud gebouwen veranderen in een onttrekking van € 40.130.
10. In verband met een wijziging van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten voor de dekking van lopende investeringen in de openbare ruimte met maatschappelijk nut de eerder door de raad besloten onttrekking uit de reserves technisch om te zetten met de volgende voorstellen::
 - a. Een nieuwe reserve Dekking kapitaallasten vormen.
 - b. De reserve Dekking kapitaallasten voeden met een bedrag van € 973.132, waarvan
 - b1 € 618.972 ten laste van de reserve Openbare ruimte;
 - b2 € 269.535 ten laste van de reserve Woon- en leefomgeving;
 - b3 € 84.625 ten laste van de reserve Waterplan.
 - c. Het bedrag in de reserve Dekking kapitaallasten inzetten als dekking van de restantbedragen (stand 1 januari 2017) voor de volgende projecten:
 - c1 € 24.437 voor het project 30- en 60 km/u zones;
 - c2 € 144.070 voor het project Dorpsvisie Spier;
 - c3 € 325.000 voor het project Woonservicezone;
 - c4 € 395.000 voor het project Wijkverbetering Noorderhoek;
 - c5 € 84.625 voor het project Groot onderhoud vijvers De Made en 't Spiek

De dekking van deze vijf projecten ten laste van de reserves Openbare ruimte, Woon- en leefomgeving en Waterplan komt hiermee te vervallen.

11. Voor de uitvoering van de Dorpsvisie Spier:
- a. het krediet verhogen met € 200.000;
 - b. voor de dekking gebruik maken van de reserve Dekking kapitaallasten voor een bedrag van € 200.000;
 - c. de reserve Dekking kapitaallasten voeden met € 200.000 door € 100.000 te onttrekken aan de reserve Openbare ruimte en € 100.000 aan de reserve Woon- en leefomgeving.

Saldo en bestemming

Het saldo van de voorjaarsnota is € 38.452 positief. Dat is het saldo van een voordeel van € 340.622 en een nadeel van € 302.170. Net als afgelopen jaren wordt het positieve saldo van € 38.452 voor de helft toegevoegd aan de reserve Woon- en leefomgeving en voor de helft aan de reserve Openbare ruimte.

2. Financiën in één oogopslag

2.1 Financieel overzicht

Dit hoofdstuk bevat een overzicht van de financiële bijstellingen.
Hieronder vindt u een overzicht van de voor- en nadelen met een incidenteel of structureel karakter.
De structurele mutaties worden ook meerjarig verwerkt. Voor de effecten hiervan wordt u verwezen naar het onderdeel Meerjarenbegroting 2017-2021.

Voordelen	bedrag structureel	bedrag incidenteel
Effect gemeenschappelijke regelingen.		48.879
Btw compensatiefonds (BCF) voordeel afvalstoffenheffing		18.968
Netto opbrengst verkoop woning		119.000
Bijstelling personeelsbudget		17.003
Vervallen wachtgeldverplichtingen voormalige bestuurders		113.110
Saldo kleine mutaties	1.398	22.264
totaal voordelen	1.398	339.224

Nadelen	bedrag structureel	bedrag incidenteel
Hogere waterschapslasten	30.000	
Netto effect gemeentefonds		51.384
Effect voorstel vervallen taakstelling bedrijfsvoering 2017	150.000	
Actualisatie budgetten	42.967	
Saldo kleine mutaties	2.772	25.047
totaal nadelen	225.739	76.431

Saldo	-224.341	262.793
Totaal positief resultaat:	38.452	

Hieronder volgt een toelichting op de voor- en nadelen.

Voordelen

Effecten gemeenschappelijke regelingen

Op grond van de beheersbegroting 2017 valt de bijdrage aan Alescon incidenteel € 20.099 lager uit. De jaarrekening 2016 van de Veiligheidsregio Drenthe sluit af met een positief resultaat: € 28.780.

Btw compensatiefonds (BCF) voordeel afvalstoffenheffing

Door een aantal aanpassingen in het huishoudelijk afval kan er meer btw worden verrekend. Het voordeel van de btw komt ten gunste van de algemene dienst.

Netto opbrengst verkoop woning

Een aantal jaren geleden is de woning aan de Witte Valkenstraat 7 uit incidentele middelen aangekocht. Voor het realiseren van een aantal voorzieningen bij de basisschool de Eshorst was een gedeelte van de grond nodig. De voorzieningen zijn nu gerealiseerd. Daarom kon de woning aan Witte Valkenstraat 7 worden verkocht. Omdat de woning geen boekwaarde heeft levert de verkoop minus de kosten die voor rekening van ons blijven een netto voordeel op van € 119.000.

Bijstelling personeelsbudget

De begrote kosten voor het voormalig personeel zijn geactualiseerd. Dit leverde een voordeel van bijna € 76.000 op. Een belangrijke oorzaak was dat een voormalig personeelslid in dienst is getreden bij een andere werkgever.

In het Wmo-budget was rekening gehouden met een uitbreiding van de formatie. Abusievelijk was het bedrag van € 59.000 niet meegenomen in het salarisbudget. Dit wordt nu alsnog gecorrigeerd. Dit heeft een negatief effect op het salarisbudget.

Per saldo een positief resultaat van € 17.000.

Vervallen wachtgeldverplichtingen voormalige bestuurders

Bij de jaarrekening 2016 is besloten om de voorziening voor onze voormalige bestuurders in één keer te voeden, zodat de verplichtingen voor de komende jaren zijn afgedekt. Hierdoor kunnen de begrote bedragen inzake de wachtgeldten vanaf 2017 komen te vervallen.

Saldo kleine mutaties

Deze post bestaat uit diverse kleinere voordelen die voor € 1.398 structureel en voor € 22.264 incidenteel van karakter zijn.

Nadelen

Hogere waterschapslasten

In 2016 is uit een fusie het nieuwe waterschap WDO Delta ontstaan. Een groot gedeelte van onze gemeente ligt in het beheersgebied van dit waterschap, voorheen waterschap Reest en Wieden. Met de fusie zijn de tarieven gelijk getrokken. Dit had voor ons een negatief effect, zoals ook uit de jaarrekening 2016 blijkt. De tarieven voor oppervlakten ongebouwd / wegen zijn geharmoniseerd en deze vielen voor ons ca. 20% hoger uit. Omdat onze wegen en plantsoenen bij elkaar een grote oppervlakte beslaan zijn onze meerkosten structureel circa € 30.000.

Netto effect gemeentefonds

Via afzonderlijk brieven hebben wij u al op de hoogte gebracht van de effecten september- en decembercirculaire. Hierbij hebben wij ook rekening gehouden met de verwachte onderuitputting omdat het rijk minder geld heeft uitgegeven.

De financiële vertaling vindt nu in de voorjaarsnota plaats. Netto is de algemene uitkering voor 2017 ruim € 51.000 lager. Zie onderdeel 4.9 voor verdere details.

Effect voorstel vervallen taakstelling bedrijfsvoering 2017

In een afzonderlijk raadsvoorstel is voorgesteld om de taakstelling bedrijfsvoering van € 150.000 in 2017 en € 150.000 in 2018 te laten vervallen. In de voorjaarsnota hebben wij dit technisch verwerkt.

Actualisatie budgetten

Bij de actualisatie van de begroting kwam in beeld dat voor een aantal nieuwe onderdelen geen structureel budget was begroot of door besluitvorming budget moest worden opgenomen. Voor het gebruik van het onderwijs in het nieuwe gymlokaal de Groene Borg in Westerbork moet circa € 26.000 huur worden betaald. Hiermee hadden wij bij het opstellen van de begroting 2017 geen rekening gehouden. Voor huur van de Schenkerij in Orvelte betaalt de gemeente aan de VABO een bijdrage van € 2.967. Dit bedrag was onterecht uit de begroting verdwenen. Voor de dagelijkse uitvoering van de BOA-taken was geen budget geraamd. Hiervoor wordt nu een post van € 9.000 opgenomen. Als college hebben wij besloten om structureel € 5.000 op te nemen voor nazorg ex-gedetineerden.

Saldo kleine mutaties

Deze post bestaat uit diverse kleinere nadelen die voor € 2.772 structureel en voor € 25.047 incidenteel van karakter zijn.

2.2 Financiële ontwikkelingen bedrijfsvoering.

In de voorjaarsnota is het raadsvoorstel "naar een toekomstbestendige ambtelijke organisatie" financieel vertaald.

1. Incidentele knelpunten.

Voor incidentele knelpunten voor de dorpscontactambtenaar, team Werk, Openbare orde en veiligheid en P en O is voor het jaar 2017 € 258.054 geraamd. Dit bedrag wordt voor € 249.500 gedekt uit het rekeningsresultaat en voor € 8.554 gedekt uit de conjunctuurreserve.

2. Introductie teamleiders.

De nieuwe teamleiders stromen vanaf juni in. De extra salariskosten van de teamleiders bedragen voor 2017 € 240.905 en vanaf 2018 € 467.234. De organisatie vangt de financiële effecten van de nieuwe teamleiders zelf op via een taakstelling op de bedrijfsvoering.

3. Vervallen taakstelling bedrijfsvoering.

De gemeenteraad heeft in de periode 2011-2016 voor een bedrag van circa € 1,7 miljoen aan bezuinigingen op de bedrijfsvoering gerealiseerd (op een totaal begroting van momenteel circa € 82 miljoen en begrote bedrijfsvoeringskosten van circa € 17 miljoen). Vanuit eerdere besluitvorming resteert in de vastgestelde meerjarenbegroting 2017-2020 voor het jaar 2017 nog een bedrag van € 150.000 en voor het jaar 2018 nog een bedrag van € 150.000 aan te realiseren bezuinigingen bedrijfsvoering. Bij elkaar gaat het dus om een bedrag van € 300.000 structureel.

Om de kwaliteitsslag van de ambtelijke organisatie te kunnen realiseren, is het wenselijk om deze bezuinigingen te laten vervallen.

In het financieel perspectief blijkt ruimte aanwezig te zijn om dit op te vangen.

4. Formatie sociaal domein.

Om de uitvoering van het sociaal domein te versterken is voorgesteld om de formatie incidenteel met 6 fte's uit te breiden, kosten € 365.000, en structureel met 5,35 fte's uit te breiden, kosten € 360.000.

Deze kosten worden gedekt uit het Sociaal Domein (WMO).

3. Bestedingsplan

Programma	Project
-----------	---------

Onderstaand wordt elk onderdeel van het vastgestelde bestedingsplan weergegeven inclusief de toelichting zoals opgenomen in de begroting 2017, het bedrag voor nieuw beleid en/of het kredietbedrag.

Onder het kopje Voortgang wordt aangegeven wat tot heden de stand van zaken is.

Onderwijs en jeugd	Fietscrossbaan Smilde (opgenomen tekst begroting 2017) <i>Deelprogramma:</i> <i>Lokaal jeugdbeleid</i> Het evenemententerrein in Smilde is toe aan opwaardering. Naast het vergroenen en verfraaien van het terrein, is de aanleg van een fietscrossbaan een mogelijkheid. Op dit moment zijn we in overleg met een werkgroep, het bewonersplatform Smilde, de stichting Welzijnswerk en de buurtsportcoach. Daarbij zal het niet alleen gaan over het ontwerp maar ook over de financiële inbreng van anderen dan alleen de gemeente (€ 7.500). In deze fase van de plannen gaan we uit van een maximale bijdrage van de gemeente van € 17.500. Krediet € 25.000 Besteed € 0 <i>Voortgang:</i> <i>In samenspraak met de belanghebbenden is een inrichtingsplan gemaakt. De daarop ingekomen reacties worden nu verwerkt. De uitvoering staat gepland voor medio dit jaar.</i>
Vrije tijd	Uitbreiding berging gymlokaal Emmastraat Smilde (opgenomen tekst begroting 2017) <i>Deelprogramma:</i> <i>Sport</i> Het aantal gebruikers van dit gymlokaal is de laatste jaren toegenomen. Daardoor moeten er ook steeds meer materialen en toestellen opgeborgen worden. De bestaande berging is hiervoor te klein. Dat leidt er ook toe dat toestellen en materialen op een plek terechtkomen waar ze in de vluchtroutes liggen. Binnen de reguliere onderhoudsbudgetten is geen ruimte om een uitbreiding als deze te bekostigen. Daarom komen we in situaties als deze met een bestedingswens. Krediet € 25.000 Besteed € 0 <i>Voortgang:</i> Momenteel zijn er 2 offertes aangevraagd. Als alles volgens plan verloopt zal de uitbreiding voor de zomervakantie gerealiseerd zijn.

Onderwijs en jeugd <i>Deelprogramma: Lokaal onderwijsbeleid</i>	Buurtacademie (opgenomen tekst begroting 2017) De afgelopen twee jaren heeft u de werkzaamheden van de Buurtacademie met € 25.000 per jaar ondersteund door een extra subsidie aan de stichting Welzijnswerk. De bijdrage van het Rijk voor deze activiteiten is namelijk vervallen. In mei 2016 heeft de stichting Welzijnswerk de resultaten gepresenteerd in de commissie Zorg en Welzijn. Wij stellen voor om deze activiteiten nog een jaar incidenteel te ondersteunen. In het voorjaar 2017 kunnen we dan overwegen of en hoe verdere ondersteuning nodig is, ook door de ervaringen van de transitie in het sociale domein daarin mee te wegen. <table> <tr> <td>Bedrag voor nieuw beleid</td><td>Besteed</td></tr> <tr> <td>€ 25.000 incidenteel</td><td>€ 25.000</td></tr> </table> <i>Voortgang:</i> <i>Het bedrag is opgenomen in de subsidie van de Stichting voor 2017.</i>	Bedrag voor nieuw beleid	Besteed	€ 25.000 incidenteel	€ 25.000
Bedrag voor nieuw beleid	Besteed				
€ 25.000 incidenteel	€ 25.000				
Zorg en welzijn <i>Deelprogramma: Sociale samenhang en leefbaarheid</i>	Vrijwilligerswerk (opgenomen tekst begroting 2017) De afgelopen twee jaren heeft u de stichting Welzijnswerk een extra subsidie gegeven voor de ondersteuning van vrijwilligerswerk. Dat geld wordt gebruikt voor training van vrijwilligers en voor vergoeding van reiskosten aan vrijwilligers. Hiervoor geldt het zelfde als voor de Buurtacademie. In mei 2016 heeft de stichting Welzijnswerk de resultaten gepresenteerd in de commissie Zorg en Welzijn. Wij stellen voor om deze activiteiten nog een jaar incidenteel te ondersteunen. In het voorjaar 2017 kunnen we dan overwegen of en hoe verdere ondersteuning nodig is, ook door de ervaringen van de transitie in het sociale domein daarin mee te wegen. <table> <tr> <td>Bedrag voor nieuw beleid</td><td>Besteed</td></tr> <tr> <td>€ 32.000 incidenteel</td><td>€ 32.000</td></tr> </table> <i>Voortgang:</i> <i>Het bedrag is opgenomen in de subsidie van de Stichting voor 2017.</i>	Bedrag voor nieuw beleid	Besteed	€ 32.000 incidenteel	€ 32.000
Bedrag voor nieuw beleid	Besteed				
€ 32.000 incidenteel	€ 32.000				

Openbare ruimte <i>Deelprogramma: Groen</i>	Bloemrijke akkers (opgenomen tekst begroting 2017) Het project Bloemrijke akkers is een meerjarig plan waarmee we de biodiversiteit vergroten en de openbare ruimte in onze gemeente verfraaien. Ook de provincie en de Waterleidingmaatschappij Drenthe dragen hieraan bij.
---	---

	De indirecte effecten daarvan zijn zowel voor onze inwoners als voor recreanten van buiten onze gemeente dat ze onze gemeente als mooi en aantrekkelijk ervaren. Met deze beperkte financiële bijdrage (het bedrag is bedoeld voor de hele periode 2017 tot en met 2021) geeft u daarmee invulling aan in elk geval het groenbeleidsplan, landschapsbeleidsplan, het duurzaamheidsbeleid en het beleid voor recreatie en toerisme. Bedrag voor nieuw beleid € 25.000 incidenteel Besteed € 0 <i>Voortgang:</i> De opdracht voor de Bloemrijke akkers in 2017 is verstrekt. De agrarische natuurvereniging inventariseert het aantal deelnemers en de hoeveelheid akkers voor het project.
Openbare ruimte Deelprogramma: Verkeer	Rotonde A28 / afslag 30 distributiecentrum (opgenomen tekst begroting 2017) In het kader van de verkeersveiligheid leggen we een rotonde aan bij de afrit van de A28 (afslag 30). Het geld voor de rotonde zelf is al beschikbaar, voor de basisinrichting van de openbare ruimte is € 75.000 nodig. In het kader van de visie op Beilen komen we wellicht met aanvullende voorstellen voor de verfraaiing van de hele entree van Beilen. Krediet € 75.000 Besteed € 0 <i>Voortgang:</i> Het ontwerp wordt medio dit jaar afgerond. Daarna volgt de verdere voorbereiding, de uitvoering wordt voorzien in de eerste helft van 2018.
Openbare ruimte Deelprogramma: Verkeer	Fietspad Oranjekanaal (opgenomen tekst begroting 2017) In het Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan (GVVP) staat het fietspad langs de stille kant van het Oranjekanaal op de projectenlijst. De provincie is bereid een wezenlijke bijdrage in de kosten te leveren. Dit is aanleiding geweest om het plan verder te ontwikkelen. De provincie is bereid om een bedrag van € 367.500 beschikbaar te stellen. Wij stellen u voor om deze voorziening te realiseren. Krediet € 735.000 Besteed € 0 <i>Voortgang:</i> Er wordt nu gewerkt aan een ontwerp. Verdere planvorming in de tweede helft van dit jaar.
Openbare ruimte Deelprogramma: Verkeer	Voetpad Haarweg Nieuw-Balinge (opgenomen tekst begroting 2017) Binnen het dorp Nieuw-Balinge bestaat behoefte aan een voetpad langs de

	Haarweg. Onder andere omdat er regelmatig landbouwverkeer door het dorp rijdt, draagt het voetpad bij aan de verkeersveiligheid. Doorgaans honoreren we zulke initiatieven uit de dorpen wanneer de kosten deels worden opgevangen met zelfwerkzaamheid. Bij de bepaling van de hoogte van het bedrag zijn we daar ook nu van uitgegaan. Krediet € 30.000 Besteed € 0 <i>Voortgang:</i> <i>Met de voorbereidende werkzaamheden is een begin gemaakt. Binnenkort vindt overleg plaats met het dorp Nieuw-Balinge.</i>
Algemene middelen Deelprogramma: Bedrijfsvoering	Organisatieontwikkeling (opgenomen tekst begroting 2017) De omgeving (inwoners, instellingen en bestuur) is bepalend voor de dienstverlening die onze organisatie biedt. Als de omgeving verandert, verandert de organisatie mee. De versterking zal er naar verwachting (het formele besluitvormingsproces is nog niet afgerond) onder andere komen door de inzet van goed gekwalificeerde teamleiders. Zij zullen in de volle breedte van de organisatie de ontwikkeling aanjagen en vormgeven, eerst en vooral door hun medewerkers daartoe uit te dagen en op concrete resultaten te sturen. We kiezen er als college voor om de verandering in de organisatiestructuur in een kort en krachtig proces vorm te geven. Dat betekent wel dat er sprake zal zijn van incidentele kosten. Op dit moment ramen wij die op € 250.000. We sluiten niet op voorhand uit dat het bedrag nog anders wordt. Ook in de jaren 2018 en 2019 kan er als gevolg van deze maatregelen nog sprake zijn van incidentele frictiekosten. Bedrag voor nieuw beleid € 250.000 incidenteel Besteed € 65.000 <i>Voortgang:</i> <i>De invoering van het organisatiebouwplan is in volle gang. Inmiddels zijn voor alle 11 teams de teamleiders benoemd. Zes teamleiders komen uit de eigen gelederen, 5 teamleiders brengen vers bloed in. Ook de vacature van concerncontroller is extern vervuld. De medewerkers die van buiten komen beginnen in juni of juli 2017. De komende maanden wordt duidelijker wat dit voor de frictiekosten betekent. Wij gebruiken eerst de bestaande middelen in de huidige budgetten. Daarna zal bezien worden in hoeverre het incidenteel beschikbare budget van € 250.000 in 2017 verder aangesproken moet worden.</i>

4. Programmaverantwoording

4.1 Burger en bestuur

We willen als gemeente goede dienstverlening leveren aan onze inwoners. Sinds een paar jaar richten we ons daarbij als organisatie op de 3 D's: Dichtbij, Duidelijk en Daadkracht.

Beschikbaar en bereikbaar

Begin 2017 is de nieuwe telefooncentrale in gebruik genomen. Daarmee is de bereikbaarheid aangepast. Medewerkers zijn rechtstreeks zowel vast als mobiel bereikbaar op 1 telefoonnummer en het centrale nummer van de gemeente wordt nu rechtstreeks door de gemeentewinkel beantwoord met als inzet om het merendeel van de vragen direct te beantwoorden.

Met de ingebruikname is het implementatietraject nog niet afgerond. Onder andere de mobiele bereikbaarheid laat nog te wensen over. Deze problematiek wordt momenteel aangepakt. Dat vraagt aandacht en heeft tot gevolg dat herinrichting van de hal zal opschuiven tot na de zomer. De huidige verwachting is desalniettemin dat ook dit onderdeel voor eind 2017 afgerond zal zijn.

Duidelijke communicatie

Onze vraaggestuurde website is ons digitale loket. Het verder moderniseren van deze website is een continu proces. Eind 2016 zijn de eerste voorbereidingen getroffen om de website verder te verbeteren voor mobiel en tablet gebruik. Daarbij is er ook speciaal aandacht voor de toegankelijkheid voor mensen met een handicap. Deze verbeterde website wordt momenteel getest. De planning is dat deze voor de zomer live zal gaan.

Een ander accent ligt bij het zoeken en vinden van informatie. Er is onderzoek gedaan hoe dit verder verbeterd kan worden. Inmiddels wordt op basis van de conclusies gewerkt aan verbeteringen.

Kwaliteit en veiligheid van informatie

De informatievoorziening neemt een steeds prominentere rol in binnen de bedrijfsvoering en onze dienstverlening. Kwaliteit en veiligheid van informatie vragen om continue waakzaamheid, innovatie en borging. Begin 2017 is het handboek vastgesteld als basis voor een integraal kwaliteitssysteem. Gekoppeld hieraan is er een CISO (veiligheidsfunctionaris) aangesteld. 2017 staat in het licht van de verdere implementatie van dit kwaliteitssysteem.

De rekenkamer heeft onderzoek laten doen naar de informatieveiligheid. Dit onderzoek was gericht op de aspecten mens, organisatie en techniek. Conclusie is dat de veiligheid van informatie gewaarborgd is, maar wel nadrukkelijk vraagt om te blijven ontwikkelen. De mens blijft daarin een kwetsbare schakel. Binnen de implementatie van het kwaliteitssysteem is er daarom speciaal aandacht voor het verstevigen van het bewustzijn. Op het vlak van techniek zijn de bevindingen eind 2016 vertaald naar een actieplan dat direct daarop is uitgevoerd.

Klanttevredenheid

Zijn onze klanten dan ook tevreden? Om de paar jaar voeren we een burgerpeiling uit om na te gaan hoe we als gemeente beoordeeld worden. In 2017 wordt deze peiling opnieuw uitgevoerd. De voorbereidingen worden inmiddels getroffen. Resultaten worden verwacht in het derde kwartaal.

4.2 Werk en inkomen

Centrum Beilen

Stichting Ondernemersfonds Centrum Beilen heeft voor 2017 een nieuwe Bedrijveninvesteringszone opgezet. We zijn weer in gesprek voor het ontwikkelen van een toekomst bestendig centrum Beilen .

Lening glasvezelnetwerk

In april 2017 is gestart met de aanleg van het netwerk. Ruim 450 kilometer glasvezel zal het komende jaar worden aangelegd. De eerste delen van de lening zijn verstrekt conform de overeenkomst. In 2016 € 42.000 en in 2017 tot 1 mei € 465.000. Het restant bedraagt nog circa € 2,2 miljoen en zal in 2017 gerealiseerd worden.

Lokale economie

In het eerste kwartaal van 2017 zijn er tot nu toe verschillende bedrijven en netwerkbijeenkomsten bezocht. We krijgen uit verschillende sectoren vragen over uitbreidingen en verplaatsingen vanwege groei. Gelet op de hoeveelheid nog uitgeefbare gronden kijken we naar de ontwikkeling van bedrijventerreinen in de gemeente.

Uitvoeringsplan Re-integratie

Het uitvoeringsplan is in de commissie Zorg en Welzijn aan de orde geweest en met inachtneming van de opmerkingen vanuit de commissie en de minimaraad vastgesteld door het college.

4.3 Veiligheid

Buitengewoon opsporingsambtenaar

In de begroting 2015 heeft de gemeenteraad besloten een structureel bedrag van € 30.000 op te nemen voor de inzet - via inhuur - van de Buitengewoon opsporingsambtenaar (BOA). In maart 2016 is de BOA in dienst getreden van onze gemeente en is er sprake van 2 deeltijdfuncties van in totaal 1 fte. De in 2015 in de begroting opgenomen € 30.000 is volledig nodig om de salarissen te kunnen betalen. In de voorjaarsnota is het budget voor de inzet van de BOA's daarom structureel verhoogd met € 9.000 voor uitvoeringskosten, zoals kosten voor softwarelicenties en representatiekosten.

Veiligheidsmonitor

In het Bestuurlijk Veiligheidsoverleg Drenthe hebben de burgemeesters afspraken gemaakt om dit jaar deel te nemen aan de Integrale Veiligheidsmonitor (IVM) 2017. De IVM is een bevolkingsonderzoek naar veiligheid, leefbaarheid en slachtofferschap. Hiermee krijgen we meer inzicht in de veiligheidsbeleving van onze inwoners. De kosten van deelname aan de monitor zijn eenmalig en bedragen afgerond € 6.000.

Nazorg ex-gedetineerden bij Veiligheidshuis Drenthe

De nazorg voor ex-gedetineerden heeft tot doel om ex-gedetineerden die meer nazorg-aandacht nodig hebben extra te begeleiden voor de terugkeer in de maatschappij. Deze taak werd tot 1 januari 2017 bekostigd door het ministerie van Veiligheid en Justitie, maar is gestopt omdat het nazorg-traject en dus ook specifieke nazorg casus-overleggen een verantwoording is geworden van de gemeenten.

Uitgaande van 25 nazorgtrajecten per jaar is hiervoor in de voorjaarsnota een structureel budget opgenomen van € 5.000.

4.4 Onderwijs en jeugd

SPMD

Per 1 januari 2017 zijn alle taken van de SPMD ondergebracht bij de beide schoolbesturen van het basisonderwijs. Deze hebben hiervoor een aparte stichting opgericht. De SPMD wordt in 2017 opgeheven en over de financiële afwikkeling heeft de raad in mei een besluit genomen. Voor een belangrijk gedeelte zijn de financiële effecten verwerkt in de jaarrekening 2016.

Jeugdzorg

De administratieve uitvoering van de jeugdzorg is per 1 januari 2017 bij de gemeente Midden-Drenthe ondergebracht. Dat was voorheen bij de gemeente Emmen.

Op dit moment wordt hard gewerkt aan het omzetten van de huidige zorg naar de nieuw geformuleerde resultaten van de aanbesteding van 2016. Anders dan verwacht kost het omzetten van de gegevens de ambtelijke organisatie in elk geval een half jaar tijd. Na dat halve jaar volgt een eerste evaluatie.

Nieuwbouw voortgezet onderwijs.

Eind 2016 heeft de gemeenteraad besloten in te stemmen met de locatie voor de nieuwbouw van het voortgezet onderwijs in Beilen in het gebied De Haven. Gelet op bezwaren uit de buurt heeft het college besloten aanvullend locatieonderzoek uit te voeren binnen het gebied De Haven. Het college zal daarover met de raad en omwonenden communiceren, zodra de resultaten van dat onderzoek bekend zijn. Naar verwachting zal dat kort voor of na de zomervakantie het geval zijn.

4.5 Bouwen, wonen en milieu

Nieuwe Omgevingswet

De nieuwe Omgevingswet treedt naar verwachting in 2019 in werking. . We bereiden ons daarop zo goed en breed mogelijk voor. Gemeenteraad, college en medewerkers worden periodiek op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen door middel van nieuwsbrieven.

We gaan een begin maken met de voorbereidingen voor een Omgevingsvisie. De Omgevingswet gaat er van uit dat zo'n proces, waarbij de gemeenteraad uiteindelijk de Omgevingsvisie vaststelt, zo veel mogelijk wordt vormgegeven samen met inwoners en ondernemers.

Economische groei

In 2016 was er al beperkte sprake van economische groei. Deze trend zet zich voort in 2017. Ondernemers zijn actief in het opzetten van nieuwe initiatieven. Bij de afdeling bouwen en wonen komen veel verzoeken binnen voor het ontwikkelen van nieuwe activiteiten. Deze activiteiten zijn niet altijd direct inpasbaar binnen het bestaande beleid. Veel aandacht wordt dan ook geschonken aan maatwerk. Zorginitiatieven, nevenactiviteiten, uitbreiding van agrarische bedrijven maar ook de ontwikkeling van nieuwe functies in vrijkomende agrarische bedrijven zijn aan orde van de dag. Daarnaast durven onze burgers ook weer te investeren in hun eigen vastgoed. Hierbij wordt volop gebruik gemaakt van de mogelijkheden van vergunningsvrij bouwen en gebruik. Gezien de complexe materie die hier achter schuilt, worden de medewerkers van de afdeling veelvuldig benaderd met vragen van de burgers.

Visie op Beilen

In 2017 wordt het Uitvoeringsprogramma Visie op Beilen verder in uitvoering genomen. Hierbij zijn het realiseren van het nieuwe woongebied ten oosten van Beilen en het concreet maken van een kwaliteitsimpuls voor de kern Beilen belangrijke opgaven. In het uitvoeringsprogramma is voor alle potentiële ontwikkellocaties in Beilen een korte beschrijving opgenomen en de denkrichting aangegeven op welke wijze deze locaties kunnen worden ingevuld op basis van de Visie op Beilen.

Centrum van Beilen

Op basis van de Visie op Beilen zal tevens gekeken worden hoe aan het centrum van Beilen een kwaliteitsimpuls gegeven kan worden. De ambitie is om te komen tot een toekomstbestendig centrum van Beilen, waarbij een impuls wordt gegeven aan de beleving van het centrum. Inmiddels is duidelijk dat het centrum van Beilen in aanmerking kan komen voor een bijdrage uit het binnenstadsfonds van de provincie Drenthe van € 750.000. Dit biedt extra kansen om de ambitie te realiseren. Uitgangspunt is wel dat het bedrag van de provincie wordt aangevuld met minimaal hetzelfde bedrag door de gemeenten en door private partijen (cofinanciering). In het geval van de gemeente Midden-Drenthe betekent dit dat in de periode 2017-2019 naast de € 750.000 van de provincie minimaal € 1,5 miljoen moet worden geïnvesteerd door de gemeente en private partijen. In de perspectief nota 2018 zullen wij deze cofinanciering verder uitwerken.

Bouwgrondexploitatie

In 2016 is de nota grondbeleid gemeente Midden-Drenthe 2016-2020 vastgesteld. Door regelgeving moeten gronden die zijn ondergebracht in de Materiële Vaste Activa, Strategische gronden en terreinen voor 2020 in exploitatie zijn genomen. Het betreft de volgende gronden.

- Ossebroeken fase II Beilen
- Hoofdstraat 34 Westerbork
- Lieving Beilen
- Leemdijk Noord Smilde

Hierna wordt kort aangegeven wat de stand van zaken is.

Ossebroeken fase II is in de structuurvisie van Midden-Drenthe opgenomen als bedrijventerrein. De eerste voorbereidingen voor het bestemmingsplan zijn gestart.

Hoofdstraat 34 in Westerbork is een inbreidingslocatie die bedoeld is voor woningbouw en zorg. Woonservice gaat na of op de locatie, bekend als boerderij Zinger, met zorg kan worden ingevuld. In het eerste kwartaal van 2017 is gestart met de voorbereiding van het bestemmingsplan. Verder is eind 2016 de boerderij Hoofdstraat 34 verkocht en zijn alle opstallen gesloopt.

In het vierde kwartaal van 2017 wordt met de planologische en financiële onderbouwing van Lieving (gronden Daling) begonnen. Recentelijk is het terrein opgeschoond en zijn de opstallen gesloopt.

In het vierde kwartaal wordt gestart met de planologische en financiële voorbereidingen voor Leemdijk Noord.

Notitie grondprijzenbeleid

In maart 2017 zijn de grondprijzen voor de kleine kernen in Midden-Drenthe vastgesteld. Ook is toen besloten om een grondstaffel in te voeren. Alle kavelprijzen zijn aangepast op de website.

In de dorpen Hooghalen, Zwiggelte, Witteveen en Wijster zijn kavels in optie gegeven of gereserveerd. Het gaat om tien kavels.

Lievingerveld

In januari 2017 zijn de kaders vastgesteld door de gemeenteraad. De initiatiefnemers, die in het gebied willen wonen, moeten rekening houden met deze spelregels. Vanaf 20 maart tot 3 april 2017 hebben serieus geïnteresseerden zich kunnen registreren. Hierbij kon de grootte van de kavel en de gewenste locatie worden aangegeven. Dit heeft in totaal maar liefst 33 aanmeldingen opgeleverd, dus dat is een hele mooie start. Met deze mensen worden gesprekken gevoerd om de plannen verder uit te werken tot een concrete invulling van de kavel, het kavelpaspoort. Om woningbouw in het gebied daadwerkelijk mogelijk te maken, wordt in 2017 de benodigde planologische procedures doorlopen. Naar verwachting kan met de bouw van de eerste woningen worden gestart in het voorjaar van 2018.

Ontwikkelingen woonservicezone Beilen

In deelgebied A is de bouw van de eerste fase in het voorjaar van 2017 opgeleverd. De sloop van de tweede fase (De Westeres en Eshuus) is inmiddels gestart en zal nog vóór de zomer zijn afgerond. De verwachting is dat oplevering van de tweede fase en de inrichting van het binnenterrein eind 2017 afgerond zullen zijn.

Duurzaamheidsprogramma 2015-2018

In 2015 is het Duurzaamheidsprogramma 2015-2018 door de gemeenteraad vastgesteld. Het Duurzaamheidsprogramma heeft vier speerpunten: energie renovatie als banenmotor (energiebesparing), nieuwe energie (duurzame energieopwekking), fairtrade en duurzame mobiliteit.

Energie renovatie als banenmotor

De gemeente heeft in het najaar van 2016 de Drentse Energiedeal ondertekend. De deal houdt in dat de samenwerkende partijen werken om de bestaande particuliere woningvoorraad in 2040 energieneutraal te krijgen. De gemeente is gestart met de besparingscampagne Woon Bewust. Er zijn twee informatieavonden georganiseerd waar ongeveer 140 belangstellenden zijn geweest. Er worden 200 gratis energieadviezen uitgegeven.

Bij 7 sportparken en 11 dorpshuizen is een energiescan uitgevoerd. Voor de uitvoering van maatregelen is door de raad in 2016 budget beschikbaar gesteld. De werkzaamheden worden naar verwachting eind 2017 afgerond. Er doen 7 dorpshuizen mee aan de tweede tranche om energiebesparende maatregelen te nemen.

Voor 15 gemeentelijke gebouwen wordt het toekomstperspectief bekeken. Wanneer gebouwen in eigendom blijven, wordt bekeken welke verduurzamingsmaatregelen kunnen worden doorgevoerd. Het plan van aanpak wordt in december voorgelegd aan gemeenteraad.

De provincie en de gemeente hebben elk 20 gratis energiescans beschikbaar gesteld voor het MKB. Er zijn 25 scans uitgegeven. Via bijeenkomsten in het najaar van 2016 zijn de gratis scans onder de aandacht gebracht.

Nieuwe Energie

Eind 2016 is het beleidsplan grond gebonden zonnepanelen vastgesteld door de gemeenteraad. Begin 2017 heeft de gemeenteraad het beleid differentiatie leges grond gebonden zonnepanelen vastgesteld. In april heeft het college de bestuursopdracht voor de ontwikkeling van zonnepanelenparken vastgesteld. De gemeente is bezig met de ontwikkeling van een zonnepanelenpark aan de Leemdijk en nog twee andere gemeentelijke zonnepanelenparken. Het

afgelopen jaar zijn er vijf aanvragen voor zonnepanelenparken van particuliere exploitanten bij de gemeente binnen gekomen met het verzoek deze in behandeling te nemen.

De gemeenteraad heeft in 2016 € 408.000 beschikbaar gesteld voor de zonnelening voor particuliere woningeigenaren. De provincie heeft dit bedrag verdubbeld zodat in totaal een leenbedrag van € 816.000 is ontstaan. Voor 2017 is een restant budget van de zonnelening 2015 ingezet (€153.000,00). Het budget van beide zonnelingen is inmiddels overvraagd. Het is nog niet exact bekend hoeveel leningen daadwerkelijk zijn verstrekt omdat een groot aantal aanvragen nog in behandeling is.

Fairtrade

De gemeente Midden-Drenthe streeft naar het behalen van de titel Fairtradegemeente. Om dit te bereiken dient aan een aantal criteria te worden voldaan, hiervoor is een nulmeting uitgevoerd. Na een update dit voorjaar blijkt dat we aan de criteria voldoen. We zijn nu zover dat een aanvraag voor de titel zal worden ingediend bij de Landelijke bureau Fairtrade Gemeente".

Groene mobiliteit

De Europese tender inkoop brandstof voor het gemeentelijk wagenpark is afgerond. De gunning is voor een periode van 2 jaar met nog eens 2 optie jaren. Per 1 januari 2017 maken we gebruik van GTL. GTL is een schone synthetische vorm van diesel.

Riolering

Woonservicezone

Met het voltooiën van de Westeres in Beilen wordt ook de openbare ruimte opgepakt (maaielveldinrichting deelgebied A Jade terrein). Hierbij wordt ook het riool vervangen en wordt het hemelwater afgekoppeld in het gebied. In juni zal de regenwaterverbinding gemaakt worden in de Kampstraat. Medio dit jaar zal het openbare gebied gereed zijn en wordt aangevangen met het binnenterrein.

Wijkverbetering Noorderhoek Beilen

In het project wijkverbetering Noorderhoek wordt de gehele wijk gerenoveerd. Het accent ligt daarbij op de integrale benadering: we gaan samen met de bewoners werken aan de kwaliteit van de wijk. Daarbij is dit een project nadrukkelijk een project met een sociale en een ruimtelijke component. Onderdeel van de aanpak is dat ook het riool en de bestrating wordt vervangen in de Acacialaan. De gehele wijk wordt herstraat en het groen in de verschillende hofjes wordt vervangen. De bewoners mochten zelf een keuze maken over de aanplant van de soorten groen in de wijk. De afstemming over het project gebeurt in nauw overleg met de buurt en de overige betrokken partijen Woonservice Drenthe en GGZ.

Gedurende het eerste deel van dit jaar werden de verdere technische voorbereidingen gedaan. Het werk wordt in mei aanbesteed en zullen dit jaar uitgevoerd zijn.

Dorpsvisie Spier

Binnen het project Dorpsvisie Spier worden verschillende onderdelen van de Dorpsvisie gerealiseerd. In 2016 zijn de geluidswal (in twee delen), aanpassingen van het dierenparkje en de parkeerplaats gerealiseerd. In 2017 zal het geluidscherm, de verkeersmaatregelen en de groenaanplant gerealiseerd worden. In april is de raad per brief geïnformeerd dat er binnen het project op verschillende onderdelen kostenoverschrijdingen zijn, waardoor de uitgaven het krediet gaan overschrijden. In deze voorjaarsnota is een voorstel opgenomen om het krediet met € 200.000 te verhogen. Zie beslispunt 11 in de aanbiedingsbrief.

Groot onderhoud vijvers

Begin 2017 is een groot onderhoudsproject in en nabij de vijvers De Made en 't Spiek in Beilen gestart. Hierbij zijn de vijvers gebaggerd en de oevers opnieuw ingericht. Het grootste deel van de

werkzaamheden is inmiddels uitgevoerd. Dit heeft tot een mooi resultaat geleid waar de bewoners erg tevreden over zijn.

Gedurende het baggeren en de realisatie van de oevers zijn enkele extra werkzaamheden uitgevoerd en er zijn enkele werkzaamheden niet uitgevoerd. Een resterend deel van het project is herstel van het aanliggende groen. In het najaar worden hier verdere voorstellen voor ontwikkeld.

Als afsluiting van het project wordt samen met het waterschap Drents Overijsselse Delta een educatieve middag voor de kinderen in de wijk georganiseerd in het thema water, natuur en klimaatverandering.

In Beilen zijn meerdere vijvers waar groot onderhoud uitgevoerd moet worden. De vijver Pinksterbloem met omliggende watergangen is het eerstvolgende watersysteem dat voorbereid gaat worden. In het najaar van 2017 verwachten we dat de eerste overleggen met de buurt hierover plaatsvinden.

Waterenquête

Op gebied van water, riolering, drinkwater en klimaatadaptatie wordt een enquête voor de inwoners van de gemeente voorbereid. Hierin is de samenwerking gezocht met het waterschap Drents Overijsselse Delta en de Waterleidingmaatschappij Drenthe.

Met de enquête kunnen inwoners vragen en klachten kwijt. De uitkomsten van de enquête geven inzicht in de werking van het rioolsysteem en het watersysteem. De enquête is in voorbereiding en zal in het najaar van 2017 worden aangeboden aan de inwoners.

Afval

In het najaar van 2016 zijn we gestart met de nieuwe vorm van inzameling met 3 containers. Al in de eerste maanden bleek dat veel inwoners de inzamel frequentie van de oranje container voor PMD te laag vonden. Daarom is deze per 1 januari 2017 verhoogd van 1 x per 4 weken naar 1 x per 2 weken. Dit heeft financiële consequenties (nadeel € 113.000). Daarnaast heeft de analyse van het aantal tonnen huishoudelijk afval ook tot aanpassingen geleid. De storkosten stijgen met € 38.000 (nadeel) en de afvalstoffenbelasting op verbranden daalt met € 25.000 (voordeel). Het vertrek van een medewerker van de milieustraat is vanaf eind 2016 opgevuld met medewerkers van Alescon. Eerst in de vorm van een pilot. De pilot laat als voorlopig resultaat zien dat dit een mooie samenwerking oplevert. Voor 2017 gaan we hierbij uit van incidentele lasten van € 39.000 (nadeel). Vanaf 2018 worden de toegerekende eigen personeelsuren naar beneden aangepast, waardoor dit vanaf 2018 budgetneutraal verloopt. Na controle is gebleken dat de toegerekende kosten van heffing en invordering te hoog in de kostenonderbouwing waren opgenomen. Dit wordt nu gecorrigeerd (voordeel € 25.000). Naast de hiervoor genoemde voor- en nadelen zijn er nog een aantal kleinere aanpassingen waardoor per saldo € 132.200 extra wordt onttrokken aan de egalisatiereserve tarief afvalstoffenheffing. Naar verwachting is de eindstand van de reserve op 31 december 2017 dan € 304.800.

4.6 Openbare ruimte

Aanbesteding Slootonderhoud 2017-2020

Dit jaar wordt het slootonderhoud opnieuw aanbesteed.

De verwachting is dat de nieuwe aanbesteding hoger uit gaat vallen.

Reden is dat bij de vorige aanbesteding de prijzen gebaseerd waren op de "rode" diesel prijs.

Sinds 2014 is dit niet meer mogelijk maar we hebben wel geprofiteerd van de vaste lagere eenheidsprijs. In het kader van duurzaamheid kan de nieuwe aanbesteding ook invloed hebben op de prijs.

Aanleg glasvezel

In april is gestart met de aanleg van 450 km glasvezel. Het toezicht wordt deels vanuit de buitendienst geregeld. Dit project is zeer omvangrijk en daarom is er vanuit de hogere legesopbrengsten extra toezicht ingehuurd.

De verwachting is dat het project eind dit jaar is afgerond.

Nieuw beleid onderhoud Wegen en Bruggen

Op 8 februari 2017 is de uitgangspuntennotitie voor het beleid onderhoud wegen en bruggen opiniërend behandeld in de commissie Ruimte en Groen. De uitgangspunten en de resultaten van de discussie hebben als richting gediend voor het concept-beleidsstuk "Midden-Drenthe op de goede weg! – Beleid onderhoud Wegen en Bruggen 2018 – 2028". Dit is op 12 april 2017 opiniërend behandeld in de commissie. Het definitieve stuk wordt via de commissie Ruimte en Groen aan de gemeenteraad aangeboden in juli 2017.

Evaluatie/actualisatie GVVP

Het huidige Gemeentelijk Verkeer- en VervoerPlan (GVVP) is vastgesteld op 13 december 2012 en heeft een looptijd van 2012 tot en met 2020. Het huidige plan is nu ruim 4 jaar van kracht. Om het plan up to date te houden is het belangrijk om nu te evalueren en het plan te actualiseren. Dit betekent dat het GVVP 2012-2020 nog steeds van kracht blijft, maar op punten wordt bijgestuurd en aangepast aan de huidige actualiteit. De evaluatie/actualisatie in maart 2017 opiniërend in de commissie Ruimte en Groen behandeld. Speerpunten in de actualisatie zijn 30 en 60 km/u-gebieden, stevig inzetten op het fietsen en de veranderende mobiliteit van de samenleving.

Fietspaden

We verwachten dat het fietspad dat we samen met de gemeente Westerveld aanleggen langs de Musels nog dit jaar wordt gerealiseerd. De plannen voor het fietspad naar Hijken en langs het Oranjekanaal verkeren in een gevorderd stadium. Mogelijk kan nog dit jaar een begin met de uitvoering worden gemaakt. De afronding wordt voorzien in 2018.

Van Weezelplein Westerbork

In Westerbork wordt het Van Weezelplein en omgeving opnieuw ingericht. Dit is ook het moment om het riool te vervangen, de capaciteit te vergroten en af te koppelen.

Het definitieve ontwerp wordt op dit moment technisch uitgewerkt en binnenkort voor uitvoering aanbesteed.

Dorpsplein Witteveen

In samenwerking met de werkgroep buitenruimte van plaatselijk belang Witteveen, is de buitenruimte bij dorpshuis de Tille opgeknapt. Het voormalige schoolplein was sterk verouderd, en heeft nu weer een uitnodigende uitstraling. Het is een echt dorpsplein geworden, met verschillende speel- en ontmoetingsmogelijkheden.

Fietscross Smilde

Via het bestedingsplan is geld beschikbaar gesteld voor een fietscrossbaan bij het evenemententerrein in Smilde. De planvorming is samen met initiatiefnemers en een werkgroep bestaande uit verschillende buurtbewoners en belanghebbende organisaties gedaan. Er zijn 2 inloopavonden geweest. Inspraakreacties zijn verwerkt. De uitvoering is gepland voor medio 2017. Er zijn ook door bewoners aanvullende wensen ingebracht voor de omgeving evenemententerrein. Hiervoor werken we nog een plan uit.

4.7 Vrije tijd

Wandelknooppuntennetwerk

In het coalitieakkoord Midden-Drenthe 2014-2018 staat de wens om een wandelknooppuntennetwerk in Midden-Drenthe te realiseren. Deze wens wordt door veel ondernemers uit de sector omarmd. Inmiddels heeft de raad €100.000 beschikbaar gesteld voor fase 1 van het netwerk en doet de provincie een cofinanciering van €30.000. Momenteel zijn we met een werkgroep fase 1 verder uit aan het werken. Verwachting is dat eind van het jaar gestart kan worden met de aanleg.

Nota vrijetijdseconomie

De vrijetijdsector is in Drenthe een belangrijke economische speler. Zo zorgt de sector voor meer dan 1 miljard aan bestedingen en 14.282 banen in de provincie (bron: factsheet Vrijetijdseconomie Drenthe 2015). Ook voor Midden Drenthe is de sector van groot economisch belang. Gezien alle nieuwe ontwikkelingen in de vrijetijdsector heeft het college besloten een nieuwe nota voor de vrijetijdseconomie te ontwikkelen. Gezamenlijk met de Vereniging Toeristisch Recreatief Belang (VTRB) zijn we een traject gestart waarbij we in februari een brede brainstormavond hebben gehouden met allerlei belanghebbenden. Op dit moment werken we aan een concept nota.

Onderzoek identiteit en imago Orvelte

Samen met belanghebbenden uit het Orvelte werken we aan een Masterplan 2025 voor het dorp. Hiervoor hebben we onder andere een dorpsbijeenkomst georganiseerd waar inwoners en ondernemers veel input hebben geleverd. Naast dat we de mensen uit het dorp benaderen voor het masterplan zijn we ook benieuwd naar de mening van de (potentiële) bezoeker van het dorp. Hiervoor wil de werkgroep een onderzoek laten starten. Met dit onderzoek willen we onder andere de identiteit + imago van het dorp bepalen, de trends in beeld krijgen en een advies hoe we het dorp toekomstbestendig kunnen laten zijn / een plus kunnen geven.

Vitale vakantieparken Drenthe

Het project Vitale vakantieparken Drenthe wordt ook betrokken bij het nieuw te formuleren beleid voor het oplossen van de problematiek op recreatieterreinen. Een notitie hiervoor is opiniërend behandeld in de raadscommissie Algemeen Bestuur. De resultaten van de Vitaliteitsscan kunnen als input dienen voor het gesprek met de recreatieondernemers over de toekomst van hun recreatieterreinen. Het idee is om samen met en per recreatieterrein het toekomstperspectief te bepalen.

Fietsen op de VAM-berg

Fietsen op de VAM-berg is een iconisch project geïnitieerd door de provincie. De mogelijkheden worden verkend om nog dit jaar een eerste uitdagende fietsroute op de VAM-berg aan te leggen voor de sportieve fietser. Daarnaast bekijken we de mogelijkheid voor wandelpaden. Het project is opgedeeld in meerdere fases waarbij de VAM-berg uiteindelijk dé recreatie- en sportattractie van Drenthe gaat worden.

Vanuit Midden-Drenthe is de wens dat de VAM-berg een schakel wordt tussen de ATB/MTB-routes die er al zijn in Drenthe.

Masterplan Fochteloërveen

Het Fochteloërveen is een uniek natuurgebied op de grens van provincie Drenthe en de provincie Fryslan.

Om ook in de toekomst het Fochteloërveen te beschermen, maar ook beter toegankelijk te maken voor de recreant is een goede visie op het gebied van recreatie voor het Fochteloërveen noodzakelijk. Daarom hebben diverse partijen het initiatief genomen om te komen tot een

recreatieplan (naast de Natuurvisie 20009-2029). Dit recreatieplan omvat zowel randvoorwaarden als een maatregelenplan.

Sportpark Noord West

Er is nog weinig voortgang in het proces voor de renovatie van sportpark Noord-West. De verenigingen hebben besloten af te stappen van het zelfbeheer en het beheer terug te geven aan de gemeente. Dat hebben de verenigingen wel onder voorwaarden gedaan zodat zelfbeheer nog niet definitief wordt uitgesloten. Dit besluit levert een aantal vraagpunten op waar op korte termijn een antwoord op moet komen. De raad wordt hier steeds tussentijds over geïnformeerd.

4.8 Zorg en welzijn

WMO

De omzetting van de huidige voorzieningen naar de nieuwe resultaten is relatief goed verlopen. Wel bleek dat we in de uitvoering de beschrijving van een aantal resultaten nog verder moeten uitwerken.

Het project Welwozo loopt goed. We zijn enthousiast over de resultaten die dit project oplevert. We gaan hiermee dan ook door en gebruiken het project als proeflaboratorium voor nieuwe ideeën, we doen dat in samenspraak met de instellingen.

Financieel perspectief Sociaal domein

Binnen het Sociaal Domein, met name de WMO wordt nog steeds minder uitgegeven dan begroot. Deels zal het saldo minder worden doordat dit jaar wordt geïnvesteerd in personeel voor de uitvoering van WMO en Jeugdzorg. Daarnaast is nog onbekend of er extra rijkskortingen komen op de verschillende regelingen en wat de precieze uitvoeringskosten voor jeugdzorg worden. Dat laatste verwachten we in 2017 in beeld te krijgen.

Over 2017 en 2018 ligt het niet in het voornemen om de huidige budgetten bij te stellen. In de loop van 2018 verwachten we een realistisch beeld te hebben van de rijksmaatregelen, we kunnen dan ook een meerjarig perspectief schetsen van het Sociaal Domein.

Welzijnswerk

De stichting Welzijnswerk Midden-Drenthe heeft financiële problemen. De stichting heeft dat met ons gedeeld. We kijken samen met de stichting op welke manier we hiervoor een duurzame oplossing kunnen vinden. Wij verwachten dat wij daarover op 29 juni 2017 informatie kunnen delen in de gemeenteraad.

4.9 Algemene middelen en bedrijfsvoering

Gemeentefonds

Over de effecten van de september- en decembercirculaire 2016 hebben wij u al geïnformeerd. Zoals toen aangegeven zijn de financiële bijstellingen nu cijfermatig verwerkt in de voorjaarsnota 2017.

Meerjarig zijn de volgende financiële gevolgen:

	2017	2018	2019	2020	2021
Netto effect voorjaarsnota	€ 234.702	€ 622.888	€ 870.841	€ 939.539	€ 1.268.099
Netto effect najaarsnota	€ -286.086	€ -282.632	€ -221.933	€ -294.428	€ -284.486
Totaal effect Gemeentefonds	€ -51.384	€ 340.256	€ 648.908	€ 645.111	€ 983.613

Technische aanpassingen Gemeentefonds voor gezamenlijk uit te voeren gemeentelijke activiteiten

De gemeenten werken op een aantal punten nauw samen om de uitvoering van publieksdiensten te stroomlijnen en de toegankelijkheid ervan te vergroten. Bijvoorbeeld in het kader van de Digitale Agenda 2020. De financiering van dergelijke gezamenlijke gemeentelijke activiteiten verliep tot en met 2017 door een uitname uit het Gemeentefonds (na goedkeuring ervan door de Algemene Ledenvergadering van de VNG), die BZK uitbetaalde aan de VNG. Met ingang van 2018 wordt de financieringsroute aangepast. De middelen voor de gezamenlijke gemeentelijke activiteiten worden vanaf dat moment niet meer onttrokken aan het Gemeentefonds maar naar rato bij alle gemeenten opgevraagd (gefactureerd) door de VNG, die de gezamenlijke gemeentelijke activiteiten organiseert en uitvoert. Daartoe wordt het Fonds Gezamenlijke Gemeentelijke Uitvoering in het leven geroepen. De bijdrage van de gemeenten aan het fonds is even groot als de uitname die het ministerie van BZK uit het Gemeentefonds zou hebben gedaan. De technische aanpassing pakt dus budgettair neutraal uit. Jaarlijks legt de VNG aan alle gemeenten verantwoording af over de gezamenlijke gemeentelijke activiteiten in de Algemene Ledenvergadering.

Organisatieontwikkeling

In de achterliggende maanden is er volop doorgebouwd aan het nieuwe organisatiegebouw, dat per 1 juli 2017 moet gaan functioneren.

De drie afdelingshoofden zijn benoemd en er zijn 11 vacatures voor teamleiders opengesteld. Op deze 11 vacatures zijn 6 interne kandidaten benoemd en 5 externe kandidaten geworven. Op dit moment wordt gewerkt aan de verdere uitwerking van de huisvesting, de ICT, bevoegdheden en mandaat om een zo geruisloze start per 1 juli 2017 mogelijk te maken.

Naar een toekomstbestendige ambtelijke organisatie

Geconstateerd is dat, gelet op de veranderende omgeving, een kwaliteitsimpuls in de ambtelijke organisatie gewenst is. Hiervoor is een raadsvoorstel voorbereid waarbij ingegaan wordt op:

- incidentele personele knelpunten
- introductie van teamleiders en de taakstelling die de organisatie daarbij voor zijn rekening neemt
- de bestaande taakstelling op de bedrijfsvoering van € 300.000
- de noodzakelijke incidentele en structurele uitbreiding op het sociaal domein.

De besluitvorming hierover vindt via een afzonderlijk raadsvoorstel plaats in juni, voorafgaande aan de voorjaarsnota. In de voorjaarsnota zijn de financiële effecten van dit raadsvoorstel onder voorbehoud van de besluitvorming door de raad verwerkt.

Programma vernieuwing Planning & Controlcyclus

Dit programma wil een impuls geven aan de opzet en inhoud van de begroting, jaarrekening, tussentijdse rapportages en het verder "in-control" brengen van de organisatie. Daarbij worden 5 deelprojecten onderscheiden:

1. Digitale begroting en jaarrekening

2. Formuleren van beleid
3. Sturen op de uitvoering
4. Borging monitoring en benchmarking
5. De organisatie "in-control".

Er wordt hard gewerkt om de begroting 2018 (in september 2017) digitaal te kunnen presenteren. De zichtbare resultaten van de andere deelprojecten liggen wat verder weg in de tijd en zullen ook deels met de nieuwe gemeenteraad opgepakt worden.

Vennootschapsbelasting

Zoals al eerder aangegeven zijn wij als overheidsondernemer verplicht om vennootschapsbelasting (Vpb) af te dragen over winstgevende activiteiten. Voor de gemeente Midden-Drenthe valt tot heden alleen de bouwgrondexploitatie onder de Vpb. Zoals uit de huidige berekeningen blijkt zijn wij de eerste jaren over de bouwgrond geen Vpb verschuldigd.

Instellen reserve Dekking kapitaallasten

De reserve Openbare Ruimte was bedoeld om (grote) investeringen aan wegen, bruggen en openbaar groen te dekken. Door de wijziging van de BBV is dit niet meer mogelijk.

Alle investeringen in de openbare ruimte met maatschappelijk nut moeten met ingang van 2017 verplicht geactiveerd worden.

Dat betekent dat we die investeringen niet meer direct vanuit een reserve kunnen betalen, maar dat we de investering over een aantal jaren uitsmeren. De jaarlijkse kapitaallasten (rente en afschrijving) drukken dan op de exploitatie.

Tegelijk kunnen we als gemeente een aparte reserve Dekking kapitaallasten instellen, waaruit we die jaarlijkse kapitaallasten dan betalen. Per saldo leidt het dan dus niet tot extra lasten in de exploitatie.

Anders gezegd: het is een financieel-technische verandering die verplicht is, maar die geen directe gevolgen voor de exploitatie heeft.

Om deze nieuwe reserve Dekking kapitaallasten te voeden wordt voorgesteld om een deel van de middelen in de reserve Openbare ruimte over te hevelen naar de nieuwe reserve.

Naast de reserve Openbare ruimte worden ook de reserves Woon- en leefomgeving en Waterplan in beperkte mate aangewend voor de dekking van bestaande investeringen.

Het gaat om de volgende investeringen:

investering	huidige dekking
1. Brandenweg Westerbork	t.l.v. Openbare ruimte
2. Brug 5 De Marsen Drijber	t.l.v. Openbare ruimte
3. Kruisingen Oranjekanaal	t.l.v. Openbare ruimte
4. 30- en 60 km/u zones	t.l.v. Openbare ruimte
5. Dorpsvisie Spier (50%)	t.l.v. Openbare ruimte (50%) en Woon- en leefomgeving
6. Woonservicezone	t.l.v. Openbare ruimte
7. Wijkverbetering Noorderhoek (50%)	t.l.v. Openbare ruimte (50%) en Woon- en leefomgeving
8. Groot onderhoud vijvers	t.l.v. Waterplan
9. Park Koepelkerk	t.l.v. Woon- en leefomgeving

Toelichting per investering:

1. Brandenweg Westerbork	
restantkrediet op 01-01-2017	€ 289.251
nog te ontvangen subsidie	€ - 400.000

saldo	€	-110.749
2. Brug 5 De Marsen Drijber		
restantkrediet op 01-01-2017	€	14.688
3. Kruisingen Oranjekanaal		
restantkrediet op 01-01-2017	€	237
nog te ontvangen subsidie	€	- 100.800
saldo	€	-100.563
4. 30- en 60 km/u zones		
restantkrediet op 01-01-2017	€	101.437
nog te ontvangen subsidie	€	- 77.000
saldo	€	24.437
5. Dorpsvisie Spier		
restantkrediet op 01-01-2017	€	344.070
nog te ontvangen bijdrage	€	- 200.000
saldo	€	144.070
6. Woonservicezone		
restantkrediet op 01-01-2017	€	524.779
maximaal ten laste van reserve	€	325.000
7. Wijkverbetering Noorderhoek		
restantkrediet op 01-01-2017	€	445.184
maximaal ten laste van reserve	€	395.000
8. Groot onderhoud vijvers De Made en 't Spiek		
restantkrediet op 01-01-2017	€	234.625
nog te ontvangen bijdrage	€	- 150.000
saldo	€	84.625
9. Park Koepelkerk		
restantkrediet op 01-01-2017	€	11.077

Voor de investeringsprojecten **1 en 3** (Brandenweg en Kruisingen Oranjekanaal) geldt dat de nog te ontvangen subsidie hoger is dan de nog te maken kosten. Deze investeringen zorgen per saldo voor een storting in de reserve Openbare ruimte.

Voor project **2 en 9** (brug 5 De Marsen Drijber en Park Koepelkerk) zijn de nog te verwachten uitgaven lager dan € 15.000. Conform de Financiële verordening mogen deze rechtstreeks ten laste van de reserve worden gebracht.

De nog te verwachten lasten voor de investeringsprojecten **4, 5, 6, 7 en 8** (30- en 60 km/u zones, Dorpsvisie Spier, Woonservicezone, Wijkverbetering Noorderhoek en Groot onderhoud vijvers De Made en 't Spiek) zijn hoger dan € 15.000. Voor deze investeringen geldt dat de oorspronkelijke dekking niet meer gehandhaafd mag blijven. De afschrijvingslasten van deze investeringen worden vanaf 2017 gedekt uit de nieuwe reserve Dekking kapitaallasten.

De nieuwe reserve Dekking kapitaallasten moet gevoed worden met:

• 30- en 60 km/u zones	€	24.437
• Dorpsvisie Spier (exclusief voorstel verhoging krediet)	€	144.070
• Woonservicezone	€	325.000
• Wijkverbetering Noorderhoek	€	395.000

• Groot onderhoud vijvers De Made en 't Spiek	€	<u>84.625</u>
totaal	€	973.132

Voor de dekking stellen wij voor om de volgende reserves aan te wenden:

• reserve Openbare ruimte	€	618.972
• reserve Woon- en leefomgeving	€	269.535
• reserve Waterplan	€	<u>84.625</u>
totaal	€	973.132

Met de omzetting sluiten wij aan het eerder door de raad vastgesteld uitgangspunt om deze investeringsuitgaven ten laste van de reserves te brengen.

5. Meerjarenbegroting

De effecten uit de Voorjaarsnota verwerken wij in de begroting 2017. Effecten die doorwerken in de jaren erna, verwerken we in de meerjarenraming. Daardoor kunnen we de meerjarenraming 2017-2021 presenteren zoals die er uitziet na verwerking van de Voorjaarsnota.

Deze meerjarenraming biedt ook inzicht in de aanwezige bestedingsruimte de komende jaren. In het overzicht hieronder wordt zichtbaar dat de bestedingsruimte in 2021 cumulatief ruim € 1,4 miljoen bedraagt.

Daarbij past echter een aantal belangrijke kanttekeningen.

In de eerste plaats hebben we in deze raming geen rekening gehouden met de uitkomsten van de kabinetsformatie. Het is bekend dat veel partijen die mogelijk deel gaan nemen aan een nieuwe regering, een korting op het gemeentefonds in hun programma hebben staan.

In de tweede plaats is er sprake van plannen die in meer of mindere mate concreet en met de gemeenteraad gedeeld zijn, waarmee alsnog een groot beroep op de financiële ruimte zal worden gedaan. Daarbij gaat het in elk geval om extra geld voor de nieuwbouw VO en voor de uitvoering van het nieuwe beleid voor wegen en bruggen.

In de Perspectiefnota 2018 zullen wij uitgebreider ingaan op het meerjarenperspectief en op de keuzes die daarmee te maken hebben.

Resultaat meerjarenbegroting

	2017	2018	2019	2020	2021
Vastgestelde meerjarenbegroting 2017-2020	0	185.668	634	118.045	3.996
Saldo mutaties voorjaarsnota:					
Actualisatie budgetten	-42.967	-42.967	-42.967	-42.967	-42.967
Saldo kleine mutaties	-4.157	1.436	3.199	3.199	3.199
Arbeids participatie wet	0	73.632	0	0	0
Vervallen wachtgeldverplichtingen voormalige bestuurders	113.110	92.210	80.680	0	0
Effect voorstel vervallen taakstelling bedrijfsvoering 2017 en 2018	-150.000	-300.000	-300.000	-300.000	-300.000
Bijstelling personeelsbudget	17.003	-14.574	-16.076	-17.615	-19.192
Netto effect september- en decembercirculaire gemeentefonds	-51.384	340.256	582.408	645.111	983.613
Effect gemeenschappelijke regelingen.	48.879	16.788	5.822	-7.452	-58.841
Hogere waterschapslasten	-30.000	-30.000	-30.000	-30.000	-30.000
Btw compensatiefonds (BCF) voordeel afvalstoffenheffing	18.968	0	0	0	0

Netto opbrengst verkoop woning	119.000	0	0	0	0
Sportpark Noord-West Beilen	0	-139.200	-139.200	-139.200	-139.200
Totaal financieel perspectief en autonome mutaties	38.452	183.249	144.500	229.121	400.608
Bestedingsruimte	0	250.000	500.000	750.000	1.000.000
Totaal aanwezige ruimte	38.452	433.249	644.500	979.121	1.400.608